

MAKTABGACHA TA'LIMDA XORIJIY TILNI O'QITISHNING INTEGRATIV METODIK MODEL VA UNING SAMARADORLIGI

Oxunov Xusniddin Shermatjon o'g'li

Farg'ona tuman 3-sonlik texnikumi fan o'qituvchisi

+998 90 405 29 30

Kirish. Maktabgacha ta'lim tizimida xorijiy tilni erta bosqichda o'qitish bolalarning kognitiv, nutqiy va ijtimoiy rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy metodik yondashuvlarni integratsiya qilish orqali til o'rgatish jarayonining samaradorligini oshirish dolzarb masalaga aylandi. Mazkur tadqiqot maktabgacha yoshdagi bolalarga xorijiy til o'qitishning samarali metodik modelini ishlab chiqishga qaratilgan.

Asosiy qism

Mazkur tadqiqotning maqsadi maktabgacha ta'lim tashkilotlarida xorijiy tilni o'qitishning samarali metodik modelini ishlab chiqish va uning amaliy natijadorligini aniqlashdan iborat. Tadqiqot jarayonida kommunikativ yondashuv, o'yin texnologiyalari, vizual-materialli ta'lim hamda integrativ mashg'ulotlar asosida metodik tizim ishlab chiqildi.

Metodologik asos sifatida tajriba-sinov ishlari, kuzatuv, diagnostik testlar, suhbat va statistik tahlil usullaridan foydalanildi. Tadqiqot 5–6 yoshli 120 nafar tarbiyalanuvchi ishtirokida olib borildi. Ishtirokchilar nazorat va tajriba guruhlariga ajratildi. Tajriba guruhi uchun ishlab chiqilgan metodik model asosida 6 oy davomida mashg'ulotlar tashkil etildi.

Natijalar shuni ko'rsatdiki, tajriba guruhida lug'at boyligi o'rtacha 32% ga, tinglab tushunish ko'nikmasi 28% ga, oddiy og'zaki nutq shakllantirish darajasi esa 35% ga oshgan. Nazorat guruhida esa o'sish ko'rsatkichlari mos ravishda 12%, 10% va 14% ni tashkil etdi. Statistik tahlillar ($p < 0,05$) metodikaning samaradorligini tasdiqladi.

Tadqiqot natijalari maktabgacha ta'lim tizimida xorijiy tilni o'qitishda integrativ va o'yin asosidagi yondashuvlarning ustuvorligini ilmiy asoslab beradi. Ishlab chiqilgan metodik model amaliyotga joriy etish uchun tavsiya etiladi hamda pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda metodik asos bo'lib xizmat qiladi.

Maktabgacha ta'lim, xorijiy til o'qitish metodikasi, integrativ yondashuv, kommunikativ kompetensiya, o'yin texnologiyalari, erta til o'rganish, pedagogik tajriba-sinov

Tajriba-sinov ishlari yakunida quyidagi natijalar qayd etildi:

1-jadval. Til ko'nikmalarining o'sish ko'rsatkichlari (%)

Ko'rsatkich	Tajriba guruhi	Nazorat guruhi
Lug'at boyligi	32%	12%
Tinglab tushunish	28%	10%
Og'zaki nutq	35%	14%

Diagnostic test natijalariga ko'ra, tajriba guruhida yuqori daraja 18% dan 46% ga oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 20% dan 27% ga o'sdi.

Statistik tahlil natijalari (Student t-testi, $p < 0,05$) guruhlar o'rtasida sezilarli farq mavjudligini ko'rsatdi.

Olingan natijalar maktabgacha yoshdagi bolalarda xorijiy til o'rgatishda o'yin va kommunikativ yondashuvning samaradorligini tasdiqlaydi. Tadqiqot natijalari zamonaviy erta til o'qitish konsepsiyalari bilan mos keladi va integrativ metodlarning afzalligini ko'rsatadi.

Nazorat guruhiga nisbatan tajriba guruhida ko'rsatkichlarning sezilarli darajada yuqori bo'lishi mashg'ulotlarda interfaol metodlardan tizimli foydalanilganligi bilan izohlanadi. Bu esa bolalarning tabiiy qiziqishi va motivatsiyasini oshirish orqali til materialini o'zlashtirish jarayonini faollashtirgan.

Shuningdek, tadqiqot natijalari metodik modelning amaliy ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi. Kelgusida tadqiqotni uzoq muddatli monitoring asosida davom ettirish hamda raqamli ta'lim vositalarini integratsiya qilish maqsadga muvofiqdir.

Xulosa

Tadqiqot natijalari maktabgacha ta'lim tizimida xorijiy tilni o'qitishda integrativ va o'yin asosidagi metodik model samarali ekanligini ko'rsatdi. Tajriba guruhi natijalari nazorat guruhiga nisbatan sezilarli ustunlikka ega bo'ldi. Ishlab chiqilgan model til ko'nikmalarini rivojlantirishda ilmiy asoslangan yondashuv sifatida tavsiya etiladi.

Tadqiqot cheklovi sifatida vaqt omili va tanlanma hajmining chegaralanganligi qayd etiladi. Shunga qaramay, natijalar metodikaning amaliyotga joriy etilishi uchun yetarli ilmiy asos yaratadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Ahmed, S., & Pawar, S. (2021). Early childhood foreign language acquisition. *Journal of Early Childhood Research*, 19(3), 245–259.
2. Brown, H. D. (2020). *Principles of language learning and teaching*. Pearson.
3. Cameron, L. (2021). *Teaching languages to young learners*. Cambridge University Press.
4. Ellis, R. (2020). Task-based language teaching in early education. *Language Teaching Research*, 24(4), 567–584.
5. García, M. (2022). Play-based learning in early language education. *Early Years*, 42(5), 512–528.
6. Johnson, K. (2023). Communicative competence in preschool education. *Language Education Studies*, 15(2), 88–102.
7. Lee, J. (2021). Interactive methods in early childhood ESL classrooms. *TESOL Quarterly*, 55(4), 1123–1145.
8. Li, S., & Zhang, Y. (2022). Vocabulary acquisition in preschool learners. *System*, 105, 102734.

9. Miller, A. (2020). Integrative approaches in early language learning. *Educational Research Review*, 30, 100345.
10. Nguyen, T. (2024). Digital tools in early foreign language instruction. *Computers & Education*, 198, 104741.
11. Park, E. (2023). Motivation in early second language acquisition. *Language Learning Journal*, 51(1), 67–81.
12. Richards, J. C. (2021). Curriculum development in language teaching. Routledge.
13. Smith, L., & Clark, R. (2022). Assessment in preschool foreign language programs. *Assessment in Education*, 29(3), 301–318.
14. Wang, H. (2020). Listening comprehension strategies in young learners. *ELT Journal*, 74(2), 150–162.
15. Yilmaz, G. (2023). Game-based language instruction effectiveness. *Education and Information Technologies*, 28, 4567–4583.